

Conferința
Asociației Analizatorilor Financiar-Bancari din România (9 noiembrie 2011)¹

Mugur Isărescu, Guvernatorul BNR

Doamnelor și domnilor,

Distinși oaspeți străini,

Suntem bucuroși să găzduim, la Banca Națională, în bună tradiție deja, cea de-a treia ediție a Conferinței anuale a Asociației Analizatorilor Financiar-Bancari din România. Salut prezența membrilor acesteia și a membrilor marcanți ai asociației *The European Federation of Financial Analysts Societies* și sper ca, alături de colegii mei și de reprezentanții presei de specialitate, să reușim o dezbatere fructuoasă.

După cum observam și la ediția trecută, în care o bună parte dintre cei de față erau prezenți, misiunea asumată de AAFBR, girată de organizația europeană din care face parte, este una foarte importantă cel puțin din două perspective: (1) necesitatea dezvoltării și consolidării prestigiului profesiei de analist financiar-bancar și (2) rolul acestora în interpretarea mesajelor publice și formularea de opinii profesionale în domeniu.

Deși percepția mea este că în ultimul an s-a făcut mai bine auzită, țin să subliniez din nou: vocea dvs., a analizatorilor financiar-bancari, poate și trebuie să fie o voce cu greutate, nu doar în peisajul financiar-bancar, ci și în ceea ce privește evoluțiile economice și politicile macroeconomice din România. Contribuția dvs. la o mai bună înțelegere a măsurilor și deciziilor băncii centrale, spre exemplu, este, în opinia mea, de o responsabilitate însemnată, ca și cea mai generală, de creștere a nivelului de educație financiară a publicului.

Dar, mai mult decât atât, să nu uităm că ne aflăm într-un proces de schimbare a ciclurilor și modelelor economice. Aici, am convingerea, este și mai important rolul dvs. ca vector de interpretare corectă și echilibrată a mesajelor publice referitoare la evoluțiile macroeconomice.

---

¹ Textul poate fi diferit față de prezentarea din timpul evenimentului

Revenind la titlul dezbaterii de astăzi, cred că „România, între trecut și viitor” e o temă vastă, dacă ne gândim la multiplele direcții și contexte de discuție și, în același timp, una foarte potrivită cu subiectele abordate de-a lungul istoriei sub egida BNR. (Când spun asta mă refer, în primul rând, la subiecte de pe agenda economico-financiară.)

La câțiva ani după panica de pe piețele financiare, declanșată de căderea Lehman Brothers, economia mondială este blocată pe o creștere redusă, în ciuda eforturilor fără precedent de a crește viteza. Din ce în ce mai mult, analiști influenți vorbesc despre o nouă normalitate. Acest *the new normal* definește o economie care crește doar atât cât să prevină expansiunea accentuată a ratei șomajului, dar nu este suficient de înaltă încât să determine crearea de locuri de muncă.

De asemenea, în terminologia de specialitate, a instituțiilor financiare internaționale, au apărut în ultima perioadă și alte sintagme cum ar fi cea preluată de la Joseph Stiglitz, *inclusive growth*, care se referă la un model de creștere economică bazat pe crearea de locuri de muncă.

În întreaga Uniune Europeană, redresarea economică rămâne de asemenea relativ fragilă, situație din care cea mai bună strategie de ieșire este competitivitatea.

Dificultățile din zona euro nu pot fi ignorate, după cum vizibile sunt și avantajele –circulația liberă a forței de muncă, circulația capitalului, piața unică. Noi, europenii, suntem însă și o uniune multiculturală. Diversitatea culturală a Europei este o bogăție, este un activ, nu un pasiv. Trebuie să avem speranța că aceste diferențe culturale nu reprezintă un impediment în efortul de a spori competitivitatea.

De aceea, dezbaterile despre redresare ar trebui, în opinia mea, să fie concentrate pe competitivitate. Prosperitatea unei țări depinde de competitivitatea acesteia, care, la rândul său, se bazează în primul rând pe productivitatea la nivel micro, cea cu care se realizează bunurile și serviciile. Desigur că politicile macroeconomice adecvate și instituțiile stabile sunt condiții absolut necesare pentru a se ajunge la prosperitatea economică, dar ceea ce face diferența în ultimă instanță este coerența și consistența politicilor economice. Așa cum am mai spus-o, nu există nici un substitut al politicilor economice corecte.

În aceste condiții, când vorbim de competitivitate, consider că performanță este cuvântul cheie. România are nevoie de exporturi de bunuri și servicii, mai ales în condițiile în care criza economică accentuează competiția globală. Am mai spus-o recent, dar voi repeta: aceasta presupune produse performante și muncă performantă. În condițiile schimbării paradigmatelor, România are nevoie să atragă capital și investiții - investiții directe productive, are nevoie de finanțare -.

nu ne bazăm doar pe fondurile atrase de la băncile-mamă, care nu mai pot fi atât de generoase, ci trebuie găsite surse alternative, alte intrări de capital.

Tot în acest context, trebuie să abordăm și tema economisirii interne, mai exact cum putem stimula judicios economisirea, dar în același timp să nu afectăm consumul. În acest sens, avem nevoie de politici echilibrate, bine dozate, o bună comunicare cu publicul, cu băncile și comunitatea de afaceri. Consider că stimularea economisirii interne, nu numai prin instrumente clasice de tipul depozitelor bancare, ci și prin altele de tipul fondurilor de pensii și a asigurărilor private, reprezintă un fundament solid al creșterii economice sustenabile, într-un context global dificil.

O altă temă care merită dezbătută de comunitatea dvs. se referă la datoria externă. Este necesar să discutăm în mod profesionist nu numai despre nivelul datoriei, ci și despre structura pe componente și maturități, precum și despre soluții de administrare a acesteia. Astfel, din cele 90 de miliarde de euro, doar circa 20 de miliarde reprezintă datorie publică. Restul este datorie privată – a companiilor, a populației care s-a împrumutat de la bănci, dar și băncilor, care au finanțat economia.

Aș mai adăuga un aspect pe care îl consider foarte important. Creșterea durabilă a României, ca și a Uniunii Europene, depinde foarte mult de coerența politicilor economice. De altfel, criza economică și financiară internațională ne-a dovedit încă o dată că nu există un înlocuitor valid al politicilor economice coerente. Și când vorbim de politici, programe și reglementări adecvate, după cum am mai spus recent, vorbim de fapt de o bună guvernanță.

9 noiembrie 2011